

نگاهی در حاشیه داستان

در حاشیه داستان

ابوتراب خسروی

شیما

زمین، انسان، خیال و نوشتار

ما اینک با معیار تقویم میلادی در ابتدای قرن بیست و یکم زندگی می‌کنیم. البته تقویم‌های دیگری هم هست که شاید دامنه بحشی را که پیش رو داریم وسعت دهد. قطعاً ایجاد تاریخ‌های متفاوت در جوامع مختلف نقطه‌ی عطف تاریخ انسان است. بدین معنا که هر جامعه در حوالی مبدأ تاریخی که ایجاد می‌کند به بلوغ فکری رسیده و به ضرورت ارجاع به مضمون‌های مختلف در راستای تاریخ پی برده بوده است. و هم آن که مسلم است که ایجاد مبدأ تاریخ مدت‌های مديدة پس از اختراع خط و توسعه‌ی نوشنوند رخ داده است. هرچند که ماقبل از اختراع کتابت، روایت‌های تاریخ و نیز دیگر معارف بشری سینه‌بهسینه منتقل می‌شده است. حتی در دوران ما، در قبایل بدوي آفریقایی، کاهنانی هستند که حامل تاریخ قبیله و معارف دودمان و سرزمین خود هستند. به‌شكلی که حتی طبق واحد بومی خود، سنت‌های خود سال و ماه و روز تولد و مرگ مردان قبیله‌ی خود را به‌شكل شگفتی از برند و روایت می‌کنند. ولی احتمالاً درک کارکرد تاریخ و دیگر معارف بدون ثباتی و نوشتار تأثیری زیادی در توسعه‌ی جوامع نداشته است. شاید بعد از ایجاد تقویم تاریخ در هر جامعه انسانی بوده که شکل زندگی مادی و معنوی آن جامعه متحول شده و توسعه یافته است. به‌هرروی، زندگی انسان از پس هزاره‌ها کار مداوم مادی و معنوی نسل‌های بشری به وضعیت امروز رسیده، به‌نحوی که زندگی و گذران غارنشینی و سپس قبیله‌ای و شبانی به وضعیت امروز منجر شده است. دانشمندان زیادی